

DR. DOMONKOS JÁNOS
ny. iskolaigazgató, irodalomtörténész
Budapest

Kossuth születésének bicentenáriumára emlékezve

A magyar nemzet egyik világtörténelmi nagysága 1802. szeptember 19-én született Monokon, és 1894. március 20-án halt meg Torinóban. A nemzet élő lelkiismerete volt, a legnépszerűbb magyar államférfi, a magyar nép szószólója: népvézér. Rendületlenül hitt ügye igazságában!

Kossuth Lajos – európaiságunk letéteményese – kitörölhetetlenül a lelkünkbe s szívünkbe véste a demokrácia, a függetlenség, a jogállamiság és a szabadság igényét. Felismerte a szomszédainkkal való jó együttműködésünk fontosságát. Gondolataink „fájdalmas” időszerűségét mutatja a kedvezménytörvénnyel kapcsolatos szlovák reagálás: éppen azokat a magyarokat kívánja sújtani, akik szülőföldjükön váltak hontalanná, idegenné. A kossuthi példa és életmű napjainkban is egyik alapja nemzeti egységünknek, cselekvő hazafiságunknak és összekötő erő az öt kontinens különböző országaiban élő magyarok között is.

Az utókor elszámoltatja a történelem nagyjait. Kossuth Lajos és az 1848–49-es szabadságharc állandó témája történetírásunknak. Irodalma könyvtárakat tölt meg. Sorra láttak napvilágot az összefoglalások, forráspublikációk, bibliográfiák. A történetírás feladata már nem a kutatás, inkább a válogatás. Merész vállalkozás ma újrarajzolni életküzdelmé egész történetét. Életrajzi adatai, történései időrendbe állítása megkönnyíti a tájékozódást Kossuth Lajos századában. A kormányzó sikerei, reményei és kudarcai páratlan emberi és sajátos nemzeti drámát alkotnak.

Kossuth életének 92 esztendeje bővelkedett eseményekben, találkozásokban. Élete, korszaka bő anyagot nyújt egy tanulmánykötet megalkotásához. Hosszú utat tett térben és időben: a protestáns függetlenségi hagyományokat őrző köznemesi értelmiségi családban született, zempléni fiskálisból lett a „turini szent” öreg. Élettörténete átfogja a 19. századot, a reformkor, a szabadságharc, az önkényuralom és a kiegyezés időszakát.

1832-ben került a pozsonyi országgyűlésbe. Szerkesztette az Országgyűlési Tudósításokat: a reformellenzék társadalmi haladását és a nemzeti érdekek védelmében vívott harcát népszerűsítette. A Pesti Hírlap szerkesztőjeként vezércikkeiben lépett fel a feudális kiváltságok ellen, a polgári szabadságjogok és az ország alkotmányos függetlensége követelésével. A Batthyány-kormányban pénzügyminiszter. Toborzó körútján szólította föl az Alföld népét a haza s a jobbágyfelszabadító mozgalom védelmére. A szabadságharcban óriási feladatokat vállalt. Irányította a nemzetre kényszerített önvédelmi harcot. Az orosz beavatkozást követő katonai fordulat után, a világosi fegyverletételt követően, kíséretével török földre távozott. Emigrációjában kidolgozta s tökéletesítette az egyenrangú dunai népek demokratikus államszövetsége, a Dunai Konföderáció tervét. Haláláig turini remeteségben élt. Félig vakon, szakadatlanul dolgozott („Irataim az emigrációból). Nemzete élő lelkiismereteként rendre bírálta a polgári demokratikus szabadságjogok hiányát, a nemzetiségi politika korlátait.

1894-ben bekövetkezett halála, utolsó útja haza és temetése Budapesten – a kormány hivatalos távolmaradása ellenére – a nemzet részvényt nyilvánította, gyászünnepe volt. Megrendült tömegek kísérték a Nemzeti Múzeumban felállított ravattól a Kerepesi temetőbe.

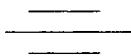
1848–49-ben a nemzeti függetlenség kivívásáért a Kossuth–Petőfi–Táncsics eszméitől vezérelt magyar nép hősiek küzdelme Európa elismerését vívta ki. A feudális rendet a szabadságharc vérbefojtása után sem lehetett visszaállítani. A forradalom és a szabadságharc modern

történelmünk legnevezetesebb eseménye, mely rányomta bélyegét minden későbbi nemzedékre. A magyar reformmozgalom és kiegyezés nélkül nem következhetett volna a hatalmas fejlődés, amely a 19. században kialakult Magyarországon.

Kossuth rendkívüli történelmi személyiség volt. A magyar történelemben legendákat, dalokat szőttek alakja köré.

Bár Kossuth a 19. század szülötte volt, gondolkodása, magatartása a 21. század emberét sem hagyja közömbösen. Aki figyelmesen elolvassa írásait, látni és érezni fogja ezt.

Nagysága immár túlnőtt az ország határain, mert a nagy szabadsághős iránti rajongás és népszerűség egyre tovább erősödött az egész magyarság körében. Széles körű társadalmi mozgalmat ösztönzött arra, hogy ércbe öntse, faragja az Ő alakját: a magyar szabadság és függetlenség szimbólumát. Negyedszázada dr. Ádámfy József értékes könyvet állított össze *A világ Kossuth-szobrai* címmel. Benne pontos katalógust kapunk az addig hazánkban felállított 102 Kossuth-szoborról, a zárt helyeken, a magántulajdonban lévőkről, sőt a külföldi köztereken álló nagyszámú Kossuth-szoborról is, továbbá közli név szerint a szobrok alkotó művészeinek nevét is.

TISZTELETTELJES KÉRÉS ELŐFIZETŐINKHEZ!

Bízunk abban, hogy továbbra is töretlen támogatói, előfizetői maradnak lapunknak. Ennek reményében kérjük minden kedves Előfizetőnket, régieket és újakat, hogy a 2003. évi előfizetési díjat, amely változatlanul 1000 forint, az alábbi számlára befizetni szíveskedjenek: OTP Csongrád Megyei Igazgatóság, Szeged, Módszertani Közlemények, 11735005-20003933.

Köszönjük megértésüket és támogatásukat.

A MÓDSZERTANI KÖZLEMÉNYEK KIADÓHIVATALA